

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
ความน่าจะเป็นของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวของ	8
หลักธรรมาภิบาล	8
ความหมายของธรรมาภิบาล	8
การบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล	9
หลักนิติธรรม	9
หลักคุณธรรม	19
หลักความโปร่งใส	23
หลักการมีส่วนร่วม	24
หลักความรับผิดชอบ	26
หลักความคุ้มค่า	29
ข้อบ่งชี้และการกิจกรรมบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	31
การบริหารงานวิชาการ	31
การบริหารงบประมาณ	32
การบริหารงานบุคคล	32
การบริหารงานทั่วไป	32
บทบาทอำนวยหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	33
บทบาทอำนวยหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด	33
บทบาทอำนวยหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะเป็นผู้อำนวยการ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทบาทอ้างหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารจัดการศึกษา	
ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	36
การดำเนินการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา	
ขั้นพื้นฐาน	38
อ้างหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายฯ ..	38
อ้างหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลและของผู้อ้างวายการ	
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายการศึกษา	40
อ้างหน้าที่ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลตามรัฐธรรมนูญ	
และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง	45
แนวทางส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	
ที่เป็นนิติบุคคล	50
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
งานวิจัยในประเทศ	51
งานวิจัยต่างประเทศ	54
3 วิธีดำเนินการวิจัย	58
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	61
การเก็บรวบรวมข้อมูล	62
การวิเคราะห์ข้อมูล	62
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตัวแอลกอริทึมที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	67
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๕ สรุป อกิจกรรม และข้อเสนอแนะ	114
ความผู้นำหมายของการวิจัย	114
สมมติฐานของการวิจัย	114
วิธีดำเนินการวิจัย	115
สรุปผลการวิจัย	116
การอภิปรายผล	117
ข้อเสนอแนะ	128
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้	128
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	129
บรรณานุกรม	130
ภาคผนวก	137
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	138
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	141
ภาคผนวก ค คำความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	151
ประวัติย่อของผู้วิจัย	153

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรแยกตามขนาดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	59
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามขนาดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	60
3 จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็นรายหลักธรรมาภิบาล	70
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักนิติธรรม	71
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักคุณธรรม	72
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักความโปร่งใส	74
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักการมีส่วนร่วม	75
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักความรับผิดชอบ	77
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในหลักความคุ้มค่า	78
11 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็น รายหลักจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	80
12 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เป็น รายชื่อ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน	81
13 เปรียบเทียบสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นรายหลักธรรมาภิบาล จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	89

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 การทดสอบความแตกต่าง รายคู่ ในหลักการมีส่วนร่วมและหลักความคุ้มค่า ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	90
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา รายข้อในหลักนิติธรรม	91
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา รายข้อในหลักคุณธรรม	93
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา รายข้อในหลักความโปร่งใส	95
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา รายข้อในหลักการมีส่วนร่วม	97
19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในหลัก การมีส่วนร่วม เป็นรายคู่	99
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในหลักความรับผิดชอบ	102
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย สภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา [*] ขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในหลักความคุ้มค่า	105

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
22 เปรี๊ยบเทียบค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในหลักความคุ้มค่า เป็นรายคู่	107
23 ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา บุรีรัมย์ เขต 2	110
24 ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการศึกษาที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	112